

Filmpje 3 Oorlogsherinneringen Rosmalen

Inhoud, samenvatting en links naar de fragmenten

Vooraf [0:00](#)

Oorlogsgetuigen Dymph Verhoeven en vier anderen halen herinneringen op. Dymph is in 1940 zes jaar. Haar vader is onderwijzer op de school van Kruisstraat [4:41](#) In de scholen wonen gemobiliseerde Nederlandse soldaten. (28 aug. 1939) Dus je kreeg om beurten twee uur les in café Juliana.

De inval [5:42](#)

Na de overgave, vijf dagen na de inval, op 15 mei 1940 beginnen de scholen weer. Maar nu is Duitse les verplicht. Er zijn dan geen gevechten meer, maar het dagelijkse leven veranderde.

Het leven verandert [6:20](#)

Voedselbonnen moeten er voor zorgen dat het eten eerlijk verdeeld wordt. Maar in Rosmalen hebben veel mensen een eigen groentetuin en een eigen slachtvarken. Dan valt het nogal mee.

[8:20](#) Stiekem moest je ook in Rosmalen naar Radio Oranje luisteren.

[10:09](#) Gestrande piloten duiken onder in Rosmalen. Zoals de Engelse George Duffee die geholpen wordt door Martien der Kinderen om weer thuis te komen

Het einde nadert [14:42](#)

Het duurt tot 17 september 1944 voor er hoop komt op een einde van de oorlog: Operatie Market Garden begint. Engelse en Amerikaanse parachutisten landden in Eindhoven, Nijmegen en Arnhem.

[14:50](#) Zo maakt een Horsa zweefvliegtuig een noodlanding in wat nu de Sluiskeshoeven is. Er komt een jeep uit, maar ook sigaretten en chocolade!

[18:20](#) Op 20 september zijn bevrijders tot in Geffen, maar dan stopt het. Dan wordt het heel gevaarlijk in Rosmalen. Het wemelt ineens van de Duitse soldaten en Engelse granaten vliegen om je oren.

[19:53](#) Dat merken twee Rosmalense onderduikers die proberen te vluchten voor Duitse soldaten: zij worden meteen onder vuur genomen en overleven het niet: Marinus van de Donk en ene Voeten.

[21:44](#) Snel worden er overal schuilkelders gemaakt en desnoods ging je bij de burens slapen als dat nodig was.

Eindelijk bevrijding [23:34](#)

Op 22 oktober komt de ommekeer met een afschuwelijke beschieting van Den Bosch. En een dag later zien de Rosmalenaren vanuit hun schuilplaatsen de bevrijders het dorp in trekken. Veel boerderijen worden tot puin en vee komt om het leven.

Ook in de schuilkelder is het niet altijd veilig.

Nog niet veilig

[27:05](#) En de Duitsers blijven van over de Maas Rosmalen beschieten. Er is weer geen school, want nu wonen de bevrijders daarin: Polen, Canadezen en Amerikanen.

Echt weer vrij: 5 mei 1945: [29:00](#)

Na de overgave van de Duitsers is er weer school en vooral ook feest, bijvoorbeeld in de feesttent. En de bevrijders delen koekjes en corned beef uit.

De opbouw [30:16](#)

Alles moet weer opgebouwd worden. Noodwoningen worden gebouwd. En langzaam wordt duidelijk wat er met de Joden is gebeurd. En ook dat sommige zonen nooit meer terugkeren naar Rosmalen.

(c) 2020 Tekst en beeld Jos Korsten, Piet Korsten en Peter van Hoek

Deze samenvatting en de links naar fragmentjes: Jan van Nuland